

„Службени гласник РС“, бр. 44/2017

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

**ПРЕДМЕТ КОКА ХУВРО КОМЕРС ДОО БРОУЛЕР
ПРОТИВ СРБИЈЕ**

(Представка број 59341/09)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

14. март 2017. године

Ова пресуда је правоснажна. Она може бити предмет редакцијске измене.

У предмету Кока Хувро Комерс ДОО Броулер против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Већа у саставу:

Luis López Guerra, *председник,*

Dmitry Dedov,

Branko Lubarda, *судије,*

и Fatoş Aracı, *заменик секретара Одељења,*

После већања на затвореном заседању 21. фебруара 2017. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 59341/09) против Србије коју је Суду поднело, према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција”) привредно друштво *Koka Hybro Komerc DOO Brojler*, друштво са ограниченом одговорношћу из Србије (у даљем тексту: „Подносилац представке”), 22. октобра 2009. године.
2. Подносиоца представке заступао је господин М. Живковић, адвокат из Лесковца. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада”) првобитно је заступао њен бивши заступник, госпођа В. Родић, а одскара њен садашњи заступник госпођа Н. Плавшић.
3. Представка је 23. октобра 2014. године прослеђена Влади.
4. Влада је ставила примедбу на разматрање представки од стране Одбора. Пошто је размотрио примедбу Владе, Суд је одбацује.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

A. Парнични поступак који је покренуо подносилац представке

5. Трговински суд у Лесковцу је 26. јуна 2006. године наложио *AD Perper-Agrar*, друштвеном предузећу из Бошњаце (у даљем тексту: „дужник”) да подносиоцу представке исплати одређене износе на име штете. Та пресуда је постала правоснажна 14. јула 2006. године.
6. На предлог подносиоца представке, Трговински суд у Лесковцу је 31. октобра 2006. године наложио извршење наведене пресуде и даље наложио дужнику да подносиоцу представке исплати трошкове извршења.

B. Стечајни поступак

7. Привредни суд у Лесковцу је 27. маја 2011. године отворио стечајни поступак у односу на дужника.
8. Подносилац представке је прописно доставио свој захтев.
9. Захтев подносиоца представке признат је формално 3. фебруара 2012. године.
10. Стечајни поступак је још у току.

V. Правни статус дужника

11. Дужник је 22. априла 2003. године приватизован и променио је име у *AD Perper-Agrar*.
12. Уговор о приватизацији је поништен 5. маја 2005. године, а назив дужника је 8. септембра 2006. године промењен у *Agrar Fruit*.

13. Према Министарству привреде Србије, дужник је и даље предузеће са већинским друштвеним капиталом (види <http://www.priv.rs/Ministarstvo-privrede/90/AGRAR-FRUIT--u-stecaju.shtml/companyid=1238>, приступ 6. децембра 2016. године).

Г. Остале релевантне чињенице

14. У додатним запажањима од 19. априла 2016. године, Влада је обавестила Суд да је дана 28. октобра 2015. године подносилац представке пренео своје потраживање из пресуде на треће лице.

15. У одговору на додатна запажања Владе, 9. новембра 2016. године, подносилац представке је изнео да је уговор у вези са преносом потраживања у питању раскинут до 11. децембра 2015. године.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО И ПРАКСА

16. Релевантно домаће право у вези са статусом друштвених предузећа, као и у вези са извршним и стечајним поступцима, изнето је у предметима *Р. Качанор и друге подносиоце представке против Србије* (бр. 2269/06, тим редом, ст. 57–64. и 71–76, 15. јануар 2008. године) и *Јовић и други против Србије* ((одлука), број 37270/11, ст. 88–93, 15. октобар 2013. године). Штавише, судска пракса Уставног суда у вези са друштвеним предузећима, заједно са релевантним одредбама у вези са уставним обештећењем на исти начин је изнета у одлуци о допуштености *Маринковић против Србије* ((одлука), број 5353/11, ст. 26–29. и 31–44, 29. јануар 2013. године), пресуда у предмету *Маринковић против Србије* (број 5353/11, ст. 29–31, 22. октобар 2013. године) и одлука у предмету *Феризовић против Србије* ((одлука), број 65713/13, ст. 12–17, 26. новембар 2013. године).

ПРАВО

I. НАВОДНЕ ПОВРЕДЕ ЧЛАНА 6. СТАВ 1. И ЧЛАНА 13. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1.

17. Подносилац представке притуживао се због пропуста Тужене државе да изврши правоснажну судску пресуду донету у његову корист и због недостатка делотворног правног лека с тим у вези. Подносилац представке се, при томе, позвао на члан 6. став 1. и члана 13. Конвенције и на члан 1. Протокола број 1, који у релевантном делу гласе:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.”

Члан 1. Протокола број 1.

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.”

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.”

А. Допуштеност

18. Влада је тврдила да је дужник и правно и финансијски независан од државе и да се одговорност за то што је дужник у поступку реструктурирања не може приписати држави. Према томе, Влада је закључила да се Тужена држава не може сматрати одговорном за дуг предузећа у предметном случају, али није искључила своју евентуалну одговорност за нематеријалну штету која је претрпљена као последица претеране дужине извршног поступка. У додатним запажањима, Влада је изнела да је подносилац представке изгубио статус жртве пошто је своје потраживање пренео на треће лице током поступка пред Судом (види став 14. у горњем тексту). Најзад, Влада је такође тврдила да је подносилац представке злоупотребио право да поднесе представку, пошто Суд није обавестио о наведеном преносу.

19. Подносилац представке је остао при свом захтеву. Он се, такође, није сложио са поднеском Владе у вези са његовим статусом жртве. Посебно, пошто је уговор у вези са преносом његових потраживања раскинут (види став 15. у горњем тексту), он и даље може да тврди да је жртва, у смислу Конвенције.

20. У вези са одговорношћу државе за дуг предузећа у питању, Суд је већ навео у упоредивим, бројним случајевима против Србије да је држава одговорна за измирење дугова друштвених/државних предузећа утврђених правоснажним домаћим судским пресудама (види, на пример, *Црнишанин и други против Србије*, бр. 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, став 124, 13. јануар 2009. године, и *Р. Качанор и друге подносиоце представке*, цитирана у горњем тексту, ст. 97–98.); а види такође и став 13. у горњем тексту). Суд не види ниједан разлог да одступи од горе наведеног образложења у овом предмету. Сходно томе, примедба Владе мора се одбацити.

21. У вези са статусом жртве подносиоца представке и наводне злоупотребе његовог права да поднесе представку, Суд констатује да подносилац представке заиста није обавестио Суд о преносу његових потраживања на треће лице. Међутим, узевши у обзир да је овај уговор раскинут мање од два месеца касније и да никада није реализован, Суд налази да подносилац представке није изгубио статус жртве и, даље, да пропуст да обавести Суд не представља злоупотребу права на подношење представке (упореди по супротности са *Predescu против Румуније*, број 21447/03, ст. 25–27, 2. децембар 2008. године; *Таталовић и Декић против Србије* (одлука), број 15433/07, 29. мај 2012. године; *Hüttner против Немачке* (одлука), број 23130/04, 9. јун

2006. године; и *Коматиновић против Србије* (одлука), број 75381/10, 29. јануар 2013. године). Суд, према томе, одбацује ове примедбе које је Влада ставила.

22. Пошто притужбе подносиоца представке нису ни очигледно неосноване у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције, нити недопуштене по неком другом основу, оне се морају прогласити допуштеним.

Б. Основаност

23. Суд констатује да су домаће пресуде које се разматрају у овом предмету остале неизвршене до данас.

24. Суд примећује да је често налазио повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1. уз Конвенцију у предметима који постављају питања слична онима постављеним у овом предмету (види *Р. Качапор и друге подносиоце представке против Србије*, цитирана у горњем тексту, ст. 115–116. и став 120; и *Црнишанин и други против Србије*, цитирана у горњем тексту, ст. 123–124. и ст. 133–134.).

25. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу, ни уверљив аргумент који би га убедили да донесе другачији закључак у овом предмету. Према томе, дошло је до повреда члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1.

26. Пошто је донео овај закључак, Суд сматра да није неопходно да разматра суштински исту притужбу према члану 13. Конвенције (види, уз одговарајуће измене, *Kin-Stib и Мајкић против Србије*, број 12312/05, став 90, 20. април 2010. године).

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

27. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.”

А. Штета, трошкови

28. Подносилац представке тражио је да се држави наложи да изврши пресуду у питању и да му исплати EUR 175.748,44 ако то не учини. У вези са нематеријалном штетом, подносилац представке није тражио прецизан износ, већ је то препустио Суду. Најзад, подносилац представке тражио је да се држави наложи да на име трошкова насталих пред домаћим судовима исплати износ од EUR 5.277,00.

29. Влада није дала коментар на захтеве подносиоца представке за правично задовољење.

30. С обзиром на повреде утврђене у овом предмету и његову судску праксу (види, на пример, *Р. Качапор и друге подносиоце представке*, цитирана у горњем тексту, ст. 123–26; и *Црнишанин и други*, цитирана у горњем тексту, став 139.), Суд сматра да

Влада треба да подносиоцу представке исплати суме досуђене правоснажном домаћом пресудом у питању (види став 5. у горњем тексту), као и утврђене трошкове извршног поступка, умањене за износе који су можда већ исплаћени по овом основу.

31. Штавише, Суд сматра да је подносилац представке претрпео одређени нематеријални губитак настао због повреда Конвенције утврђених у овом предмету. Процењујући на основу правичности, како се захтева чланом 41. Конвенције, Суд сматра да је оправдано да подносиоцу представке досуди EUR 2.000,00, умањено за износе који су можда већ исплаћени с тим у вези на домаћем нивоу, на име претрпљене нематеријалне штете, као и трошкова насталих пред Судом (види *Стошић против Србије*, цитирана у горњем тексту, ст. 66. и 67.).

Б. Законска камата

32. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представку допуштеном;

2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;

3. *Утврђује* да нема потребе да посебно разматра притужбу према члану 13. Конвенције;

4. *Утврђује*

(а) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, из сопствених средстава и у року од три месеца, износе досуђене пресудом донетом у његову корист, умањене за износе који су можда већ плаћени по овом основу;

(б) да Тужена држава исплати подносиоцу представке, у истом року, EUR 2.000,00 (две хиљаде евра) умањено за износе који су можда већ исплаћени с тим у вези на домаћем нивоу, на име нематеријалне штете и трошкова, заједно са порезом који се може наплатити подносиоцу представке, који ће се претворити у националну валуту Тужене државе по курсу на дан исплате;

(в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена;

5. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 14. марта 2017. године, у складу са правилом 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Fatoş Aracı

Заменик секретара

Luis López Guerra

Председник